

Корисни линкови за енергетска ефикасност:

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА МИНИСТЕРСТВО ЗА ЕКОНОМИЈА

ШТЕДИ ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА - ИНВЕСТИРАЈ ВО СВОЈАТА ИДНИНА!

*Зборот **енергија**, сосема случајно според етимологијата на некои антички народи, има исто значење со зборот „предизвик“. Токму во таа насока треба да се гледа на овој глобален проблем. Светот е соочен со предизвикот да изнајде начин да балансира меѓу потребите за енергија, од една страна, и ограничените ресурси, од друга. Но, само со разумно дејствување на секој од нас, ние можеме да ја контролираме нашата иднина наместо да дозволиме иднината да не' контролира нас!*

„Најефтината енергија е онаа која не ја користиш“, смета познатата рок пејачка Шерил Кроу. Заштедата на енергија најбрзо се чувствува во вашите домашни буџети. Но, гледано малку подолгорочно, вашиот сегашен мудар потег за неколку години ќе го почувствуваат и вашите деца, внуци, правнуци... Објаснувањето е едноставно - горењето на фосилните горива доведува до глобално затоплување и загадување на воздухот.

*Затоа ви нудиме неколку стручни совети како **бесплатно** да заштедите електрична енергија во текот на целата година:*

- **Регулирање на термостатите на радијаторите на централното греење.** Во текот на зимскиот период, една од опциите кои ги имате е регулирање на термостатите на радијаторите на централното греење. Со овој чекор, ако температурата во просторијата за намали само за 1 степен Целзиусов, годишно може да се заштеди околу 6 отсто енергија за греење. Звучи помалку иронично, но во најголемиот дел случаи прегревањето на просторот се решава со најнеефикасниот начин - отворање на прозорци. Со намалување на температурата во просторијата за само неколку степени, не би се променила топлотната удобност на корисниците. Најдобриот начин за постигнување на оваа цел е вградување на систем за мерење кој би ја покажал вистинската потрошувачка на енергија за затоплување и би бил основа за пресметка на трошоците, со што би се наметнала нужност за штедење на енергија

преку штедење на пари. Засега, на овој чекор може да не' натера само нашата совест и свеста дека правиме нешто добро во борбата за заштита на нашата Планета.

- **Исклучување на светлото и енергетските уреди.** Во случаите кога ја напуштате просторијата на повеќе од неколку минути, светлото треба задолжително да се исклучи. Ова важи и за електричните апарати (ТВ, ЦД, ДВД, компјутери) кои моментално не се во функција.
- **Користење на природното (дневно) светло.** Природното светло обезбедува поздрави климатски услови во просториите, овозможува поголема визуелна удобност, ги прави просториите попријатни за престој, штеди енергија и пари, како и овозможува намалена емисија на штетни гасови во атмосферата.
- **Ладење на објектот.** Препорачливо е просториите во кои се живее или се престојува да не се ладат на температура пониска од 26 степени Целзиусови. Разликата од само 1 степен Целзиусов во дефинираната температура на клима уредот (на пример, наместо на 26 да ладиме на 25 степени Целзиусови) резултира со 9% зголемена потрошувачка на електрична енергија. И, запомнете, исклучително нерационален потег е да се ладат празни простории.
- **Проветрување.** Со цел заштеда на енергија треба да се избегнува долготрајно проветрување на просториите во текот на зимските денови, бидејќи потоа е потребна голема количина на енергија за да се загреат повторно. Иста е препораката за летните денови во однос на клима уредите.
- **Пребивање на прозорците во текот на ноќта.** Низ прозорците, особено оние со еднослојно стакло, се губи големо количество на топлина. Многу едноставна, но проверено ефикасна мерка е пребивање на прозорците со пердиња во текот на ноќта и во периодите кога не е потребна дневна светлина.
- **Регулирање на термостатите на бојлерите.** Нашата препорака е водата во бојлерите да не се загрева на температура поголема од 50 степени Целзиусови. Секако, и ова може да се намести на термостатот на бојлерот.
- **Фрижидери за одржување и замрзнување.** Фрижидерите треба да бидат поставени на што постудено место во домот, никако во близина на шпоретот или бојлерот. Особено треба да се избегнува нивна изложеност на сонце. Подеднакво важно е и да се остави доволно простор за вентилација меѓу задниот дел на фрижидерот и ѕидот за да не дојде до прегревање кое резултира со зголемување на потрошувачката на електрична енергија. Кога сме веќе кај овие електрични уреди, запомнете дека фрижидерите не смеат да се држат отворени подолго од неопходното, треба навремено да се одмрзнуваат и во нив не смеат да се складираат жешки и топли јадења.
- **Машина за перење алишта.** Експертите препорачуваат избор на програма за перење со најниска температура на водата која е доволна алиштата да бидат квалитетно испрани. Покрај ова, енергетски

поефикасно е перење на полна машина алишта, одошто две перења до половина наполнета.

Но, современото време овозможува и со минимални трошоци да се постигне бараната енергетска ефикасност. Со мали вложувања во вашиот дом (до 150 евра), ќе овозможите заштеда на енергија и финансиски средства, така што вашата инвестиција ќе биде вратена за најмногу две години.

- **Пердиња или завеси.** Пердиња или завеси од некој покомпактен материјал, особено ако содржат рефлектирачки слој, многу се делотворни во намалување на топлотните загуби низ прозорците, за разлика од обичните платнени пердиња или муслински завеси. А ако радијаторите се наоѓаат под прозорците, што е и најчест случај, се препорачува над радијаторот да се стави некаква рефлектирачка фолија или полица, која би го рефлектирала топлиот воздух назад во просторијата и на тој начин ќе ја намали загубата на топлината низ прозорецот.
- **Користење на прекинувач со тајмер.** Станува збор за исклучително корисни додатоци на разни системи или уреди кои ни овозможуваат да задоволиме некоја енергетска потреба (топла вода, греење и сл.) токму кога таа навистина ни е потребна. Кога однапред знаеме дека неколку дена нема да бидеме дома или во канцеларија, едноставно го местиме тајмерот на бојлерот или уредот за затоплување неколку часа пред нашето планирано враќање. Затоплувањето на празни простории претставува чисто „фрлање на енергија“. Доколку пак станува збор за надворешни температури под нулата, се препорачува загревање на просторот на многу ниска температура (а не потполно исклучување) за да се спречи евентуалното мрзнење на цевките и инсталацијата.
- **Вградување на термостатски радијаторски вентили.** Искуствата во соседните земји покажаа дека со вградување на термостатските вентили на радијаторите, може да се постигне заштеда на енергија и до 20%.
- **Енергетски ефикасно осветлување.** Користете ефикасни сијалици за осветлување на просториите во кои престојувате. Во продавниците може да се најдат ефикасни (штедливи) сијалици – компактни флуоросцентни, кои трошат четири пати помалку електрична енергија отколку класичните жаречки волфрамови сијалици. На пример, волфрамова сијалица од 100 W може да се замени со ефикасна од 23 – 25 W, но го постигнува истото ниво на јачина на светлина. Компактните флуоресцентни сијалици се неколку пати поскапи од волфрамовите, но со нивното користење со сигурност може да се почувствува ефектот на штедење, особено затоа што овие сијалици имаат шест до осум пати подолг работен век отколку класичните волфрамови сијалици. Кога треба да замените сијалица, особено внимавајте на ознаката за класата на енергетска ефикасност, која кај поголемиот број видови сијалици е сместена на пакувањето. Компактните флуоресцентни сијалици се со класа А или В, додека волфрамовите можат да бидат со класа Е или F.

- **Изолација на вратите и прозорците.** Нашата препорака е задолжително изолирање на вратите и прозорците. Бидејќи на тој начин се редуцираат топлотните загуби. Пополнувањето на пукнатините кои можат да постојат во дограмата или сидовите се спроведува обично во пролет или есен, кога тоа на станарите најмногу им одговара.
- **Затворање на оџакот.** Важно е да се знае дека оџакот може да биде еден од главните причини за провев и загуби на топлина, дури и во случаите кога не се користи отворен пламен. Во текот на ветровитите денови, студениот воздух влегува низ оџакот и причинува провев во просториите на домот. Делумното затворање на оџаците кои не се користат ќе ги намали загубите на топлина, но притоа не заборавете да оставите отвори за проветрување.
- **Одржување на котларницата.** Редовното одржување на системот за греење според упатството на производителот е од исклучителна важност за негово ефикасно дејствување. Во случаи на неодржувани системи за греење, различни фактори влијаат на намалување на енергетската ефикасност што на крај резултира со непотребни загуби на топлотна енергија.